

Vapaan sivistystyön koulutus ja taiteen perusopetus

Lomakkeen vastausohje

Sisällys

1	Yleisiä ohjeita.....	1
1.1	Miksi tietoja kerätään?.....	1
1.2	Mitä tietoa kerätään?.....	1
1.3	Kuka tiedot antaa?	2
1.4	Miten tiedonkeruu toteutetaan?	2
2	Keskeiset käsitteet ja määritelmät.....	3
2.1	Brutto- ja netto-opiskelijamäärä (brutto- ja netto-oppilasmäärä).....	3
2.2	Koulutus	4
2.3	Koulutusten lukumäärä.....	4
2.4	Opetustunnit.....	5
2.5	Sisältöluokka (pääasiallisen sisällön tai tavoitteen mukaan)	5
2.6	Vapaan sivistystyönä annettu taiteen perusopetus	5
3	Lomake.....	6
3.1	Kaikille yhteiset kysymykset	6
3.1.1	A1. Onko oppilaitoksessanne annettu vapaan sivistystyön koulutusta kalenterivuonna 2024?	6
3.1.2	A2. Onko oppilaitoksessanne annettu taiteen perusopetusta kalenterivuonna 2024?	6
3.2	Vapaa sivistystyö	7
3.2.1	B1. Opintokeskusten opintokerhotoiminta vuonna 2024	7
3.2.2	B2. Opintokeskusten kanssajärjestäjien määrä vuonna 2024	7
3.2.3	C1. Koulutusten lukumäärä.....	8
3.2.4	C2. Opiskelijoiden ja tyttöjen/naisten lukumäärä (brutto-opiskelijamäärä) vuonna 2024.....	8
3.2.5	C3. Opiskelijoiden ja tyttöjen/naisten lukumäärä (netto-opiskelijamäärä) vuonna 2024.....	9
3.2.6	D. Vapaan sivistystyön koulutusten lukumäärä, opiskelijamäärä ja opettajien antamat opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön mukaan vuonna 2024	10
3.2.7	E. Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen netto-opiskelijamäärä opiskelijan iän mukaan vuonna 2024	10
3.2.8	F. Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen netto-opiskelijamäärä opiskelijan äidinkielen mukaan vuonna 2024	11
3.2.9	G. Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen netto-opiskelijamäärä opiskelijan koulutustaustan mukaan vuonna 2024	11
3.2.10	H. Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen netto-opiskelijamäärä opiskelijan pääasiallisen toiminnan mukaan vuonna 2024	11
3.2.11	I. Vapaana sivistystyönä järjestettyjen koulutusten ja opetustuntien lukumäärä sekä netto-opiskelijamäärä kunnan mukaan vuonna 2024	11

3.3	Taiteen perusopetus.....	12
3.3.1	J. Oppilaiden ja tyttöjen/naisten lukumäärä (nettomäärä).....	12
3.3.2	K. Taiteen perusopetuksen opettajien antamat opetustunnit ja oppilaiden määrät opetuksen pääasiallisen sisällön tai tavoitteen mukaan vuonna 2024	13
3.3.3	L. Taiteen perusopetuksena järjestetyn koulutuksen netto-oppilasmäärä oppilaan iän mukaan vuonna 2024	14
3.3.4	M. Taiteen perusopetuksena järjestetyn koulutuksen netto-oppilasmäärä oppilaan äidinkielen mukaan vuonna 2024	14
3.3.5	N. Taiteen perusopetuksena järjestetyn koulutuksen määrä 20.9. kunnan ja koulutuksen sisällön mukaan vuonna 2024	14
3.3.6	O. Taiteen perusopetuksena järjestettyjen koulutusten maksuhojennuskäytännöt 20.9. vuonna 2024	15
3.3.7	P. Taiteen perusopetuksessa annettu etäopetus vuonna 2024.....	15
3.3.8	Q. Taiteen perusopetuksena järjestettyjen koulutusten yksilöllistetyt opetussuunnitelmat 20.9. vuonna 2024	15
3.3.9	R. Taiteen perusopetusta tukeva toiminta vuonna 2024	16

1 Yleisiä ohjeita

1.1 Miksi tietoja kerätään?

Tiedonkeruun kohteena on vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus, ja se kohdistuu oppilaitoksiin, jotka järjestävät edellä mainittua koulutusta vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) ja taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) nojalla.

Tiedonkeruun piiriin kuuluvilla organisaatioilla on tiedonantovelvollisuus.

Tiedonantovelvollisuus perustuu tilastolakiin (280/2004).

Tietoja tarvitaan tietoperusteista päätöksentekoa varten kansallisesti, hyvinvointialueilla ja kunnissa, toiminnan seurantaan, arviointiin ja kehittämiseen opetus-, kulttuuri- ja liikuntahallinnossa, koulutuksen järjestäjien omaan seurantaan, arviointiin ja kehittämiseen sekä alan järjestöjen, tutkijoiden ja opiskelijoiden käyttöön. Tiedoista tuotetaan Suomen virallista tilastoa.

1.2 Mitä tietoa kerätään?

Oppilaitosten aikuiskoulutus -tilaston nimi muuttuu muotoon vapaan sivistystyön koulutus. Tilasto keskittyy jatkossa kuvaamaan vapaan sivistystyön oppilaitosten, kuten kansalaisopistojen, kansanopistojen, kesäyliopistojen, opintokeskusten ja liikunnan koulutuskeskusten tarjoamaa koulutusta.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten tiedot kerätään kalenterivuodelta 2024. Taiteen perusopetuksen oppilaitosten tiedoista osa kerätään tilastointipäivämäärältä 20.9.2024 ja osa koko kalenterivuodelta 2024. Poikkeuksena vapaan sivistystyön oppilaitokset, jotka ilmoittavat järjestämänsä taiteen perusopetuksen tiedot koko kalenterivuodelta ja osan tiedoista myös 20.9. tilastointipäivältä. Tiedot kerätään kaikenikäisille suunnatuista koulutuksista.

Tiedonkeruussa on kyse tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta. Tiedonkeruulla kerätään tiedot kaikista vapaassa sivistystyössä ja taiteen perusopetuksessa järjestetyistä koulutuksista riippumatta rahoittajasta lukuun ottamatta seuraavia poikkeuksia.

Tiedonkeruu ei koske kansanopistojen vapaana sivistystyönä järjestämää oppivelvollisuuskoulutusta (ns. opistovuosi oppivelvollisille), jonka tiedot saadaan Koski-tietovarannosta. Muilta osin lomakkeella raportoidaan vapaana sivistystyönä järjestetyt koulutukset, esim. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus Jotpan avustuksilla

järjestetty koulutus, työvoimakoulutuksena järjestetty (opetussuunnitelmaperusteinen) kotoutumiskoulutus ja avoin korkeakouluopetus.

1.3 Kuka tiedot antaa?

Vapaan sivistystyön koulutuksen ja taiteen perusopetuksen tiedonkeruussa ovat mukana:

- vapaan sivistystyön oppilaitokset:
  - kansalaisopistot
  - kansanopistot
  - kesäyliopistot
  - liikunnan koulutuskeskukset
  - opintokeskukset
- taiteen perusopetuksen oppilaitokset

Vapaan sivistystyön oppilaitoksiksi on tässä tilastossa laskettu myös Tilastokeskuksen oppilaitosrekisterissä hallinnollisesti ammatilliseen oppilaitokseen kuuluvat vapaan sivistystyön oppilaitokset.

Vapaan sivistystyön oppilaitokset, jotka ovat järjestäneet vapaana sivistystyönä myös taiteen perusopetusta, ilmoittavat samalla vastauskerralla sekä vapaan sivistystyön tiedot (vapaan sivistystyön välilehdellä) että taiteen perusopetuksen tiedot (taiteen perusopetuksen välilehdellä).

Jos samalla koulutuksen järjestäjällä on useampia oppilaitoksia, tiedot ilmoitetaan jokaisesta erikseen omalla käyttäjätunnuksella ja salasanalla. Jos koulutuksen järjestäjällä on esimerkiksi kansalaisopisto ja kansanopisto, lomake täytetään kaksi kertaa. Sama koskee tilannetta, jossa koulutuksen järjestäjällä on esimerkiksi kansalaisopisto ja taiteen perusopetuksen oppilaitos tai kaksi kansalaisopistoa.

1.4 Miten tiedonkeruu toteutetaan?

Vapaan sivistystyön koulutus ja taiteen perusopetus -tiedonkeruun tiedot tallennetaan internetin kautta. Tiedonkeruu toteutetaan seuraavasti:

1. Tilastokeskus lähettää tiedonkeruukirjeen koulutuksen järjestäjille helmikuussa 2025.
2. Koulutuksen järjestäjät organisoivat tiedonkeruun oppilaitoksiltaan. Järjestäjät ilmoittavat oppilaitoksilleen mm.

- verkkolomakkeen internetosoitteen, joka ilmoitetaan koulutuksen järjestäjälle tiedonkeruukirjeessä
  - tallennusajan 1.–31.3., jolloin oppilaitokset voivat tallentaa tietojaan verkkolomakkeella
  - käyttäjätunnuksen ja salasanan.
3. Jos koulutuksen järjestäjällä on
- sekä vapaan sivistystyön oppilaitos että taiteen perusopetuksen oppilaitos, tiedot ilmoitetaan erikseen omalla käyttäjätunnuksella ja salasanalla vapaan sivistystyön oppilaitoksesta ja taiteen perusopetuksen oppilaitoksesta.
  - kaksi vapaan sivistystyön oppilaitosta, esim. kansalaisopisto ja kansanopisto, tiedot ilmoitetaan jokaisesta erikseen omalla käyttäjätunnuksella ja salasanalla.
4. Oppilaitokset tallentavat tietonsa 31.3. mennessä.
5. Koulutuksen järjestäjä huolehtii, että ennen lomakkeen sulkeutumista sen oppilaitos tai oppilaitokset tallentavat tietoista oman kopionsa ja toimittavat sen myös koulutuksen järjestäjälle mahdollisia tarkistuksia varten. Tiedonkeruun sulkeuduttua tietoja ei voi enää tallentaa eikä tulostaa.
6. Tilastokeskus tarkistaa tietoja kevään/kesän aikana, jolloin järjestäjän on hyvä varautua yhteydenottoihin.
7. Jos oppilaitoksessa ei ole vuonna 2024 järjestetty vapaan sivistystyön koulutusta eikä taiteen perusopetusta, se ilmoitetaan lomakkeella kohdassa A, ja muita tietoja ei silloin kysytä

Jos oppilaitoksessa ei ole vuonna 2024 järjestetty vapaan sivistystyön koulutusta eikä taiteen perusopetusta, se ilmoitetaan lomakkeella kohdassa A, ja muita tietoja ei silloin kysytä.

2 Keskeiset käsitteet ja määritelmät

2.1 Brutto- ja netto-opiskelijamäärä (brutto- ja netto-oppilasmäärä)

Brutto-opiskelijamäärällä tarkoitetaan, että sama henkilö lasketaan opiskelijaksi jokaisesta opiskelemastaan koulutuksesta. Opiskelija voi siten olla mukana opiskelijamäärässä useamman kerran kalenterivuoden aikana.

Netto-opiskelijamäärällä tarkoitetaan, että sama henkilö lasketaan opiskelijaksi yhdessä oppilaitoksessa vain kerran, vaikka hän kalenterivuoden aikana osallistuisi

useampaan koulutukseen kyseisessä oppilaitoksessa. Taiteen perusopetuksen osalta netto-oppilasmäärän laskentaan vaikuttaa myös oppimäärän laajuus (ks. kohta J).

Oppilaitoksella tarkoitetaan kansalaisopistoa, kansanopistoa, kesäyliopistoa, liikunnan koulutuskeskusta, opintokeskusta tai taiteen perusopetuksen oppilaitosta. Oppilaitoksen tulee karsia luvuista opiskelijoiden päällekkäisyydet. Jos kyse on yhdistyneestä oppilaitoksesta tai jos koulutuksen järjestäjällä on useampia tämän tiedonkeruun kuuluvia oppilaitoksia, sen tulee varmistaa, että kunkin oppilaitoksen netto-opiskelijamäärä ilmoitetaan erikseen. Netto-opiskelijamäärän pitää olla pienempi kuin brutto-opiskelijamäärä.

Vuonna 2024 koulutukseen osallistuneista ilmoitetaan

- kalenterivuoden brutto-opiskelijamäärä kohdissa B1, C2, D1.2 ja K1.5-K1.6
- kalenterivuoden netto-opiskelijamäärä kohdissa C3, E, F, G, H, I1.2 ja J2.0.2, L1.2 vain vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perus- opetuksen oppilaat
- tilastointipäivän 20.9.2024 netto-oppilasmäärä kohdassa J1.0.1 ja brutto-oppilasmäärä kohdissa K1.3-K1.4, L1.1

2.2 Koulutus

Vapaassa sivistystyössä koulutuksella tarkoitetaan tässä tiedonkeruussa yhtä itsenäistä kurssia, koulutusta, useamman kurssijakson muodostamaa koulutusohjelmaa tai kansanopiston opintolinjaa *rahoittajasta riippumatta*. Maksullisena palvelutoimintana järjestetty koulutus ilmoitetaan yhdessä muiden tietojen kanssa.

Taiteen perusopetuksessa koulutuksella tarkoitetaan jokaista taiteenalalle oppilaitoksen opetussuunnitelmassa määriteltyä opintokokonaisuutta.

Koulutukseen voi sisältyä esimerkiksi konsertti, näytös, yleisöluento tai muu esiintyminen, jolloin myös tämän konsertin/näytöksen/luennon/muun esiintymisen opetustunnit lasketaan mukaan koulutuksen keston. Sellaiset erilliset tapahtumat, jotka eivät sisälly opetukseen, eivät ole koulutusta, joten niitä ei lasketa tähän tiedonkeruuseen mukaan.

2.3 Koulutusten lukumäärä

Koulutusten yhteenlaskettu lukumäärä, johon lasketaan mukaan kaikki vähintään yhden opetustunnin (vähintään 45 minuuttia) kestäneet koulutukset.

2.4 Opetustunnit

Opetustunteja ovat kaikki kalenterivuoden aikana opettajien, luennoitsijoiden ym. antamat opetustunnit, joista on maksettu opettajalle, luennoitsijalle ym. korvausta. Tuntimäärät ilmoitetaan kokonaislukuina. Suoritteeksi laskettavan opetustunnin pituus on 45 minuuttia. Alle tai yli 45 minuuttia kestävät opetustunnit muunnetaan 45 minuuttia vastaaviksi opetustunneiksi. Kansanopistoissa ja liikunnan koulutuskeskuksissa toteutuneet suoritteet (opiskelijaviikot, -vuorokaudet tai -päivät) muunnetaan opetustunneiksi. Vapaaehtoisuuden perusteella korvauksetta annettuja opetustunteja ei ilmoiteta.

Etäopetuksen opetustunteihin lasketaan mukaan opetustunnit, joista opettajalle on maksettu korvausta. Etäopetuksen opetustunteihin sekä verkossa tapahtuviin koulutuksiin lasketaan mukaan opettajan koulutuksen aikana antamat opetustunnit, tuntien valmisteluun käyttämät tunnit, ohjaus sekä palautteen antaminen tehtävistä. Opetustuntien valmisteluun käytettyihin tunteihin ei merkitä hankemaista kehittämistoimintaa.

2.5 Sisältöluokka (pääasiallisen sisällön tai tavoitteen mukaan)

Lomakkeella kysytään tietoja vapaan sivistystyön koulutuksista ja taiteen perusopetuksesta sisältöluokan mukaan. Sisältöluokalla tarkoitetaan koulutuksen/opetuksen pääasiallista sisältöä tai tavoitetta. Sisältöluokat juontavat vapaalle sivistystyölle ja taiteen perusopetukselle räätälöidystä sisältöluokituksista 2023, joka perustuu kansalliseen koulutusluokitukseen 2016.

Pääasiallisen sisällön tai tavoitteen mukaisia tietoja kerätään vapaan sivistystyön koulutus-, opiskelija- ja opetustuntimääristä. Taiteen perusopetuksen osalta kerätään yleisen ja laajan oppimäärän opetustunnit ja niiden oppilasmäärät. Tiedot sijoitetaan ainoastaan yhteen sisältöluokkaan kurssi-, koulutus- tai opetussuunnitelman perusteella. Toisin sanoen vapaan sivistystyön monialaisissa koulutusohjelmissa valitaan ainoastaan yksi sisältöluokka, johon koulutus, siihen osallistuneet opiskelijat ja kaikki kyseisen koulutuksen opetustunnit kirjataan.

2.6 Vapaan sivistystyönä annettu taiteen perusopetus

Vapaana sivistystyönä annetulla taiteen perusopetuksella tarkoitetaan taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) mukaisesti vapaan sivistystyön oppilaitoksessa järjestettävää taiteen perusopetusta, joka rahoitetaan vapaan sivistystyön valtionosuudella ja josta syntyvät suoritteet ovat vapaan sivistystyön suoritteita vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisesti.

3 Lomake

3.1 Kaikille yhteiset kysymykset

3.1.1 A1. Onko oppilaitoksessanne annettu vapaan sivistystyön koulutusta kalenterivuonna 2024?

Tässä kohdassa ilmoitetaan, onko oppilaitoksessa järjestetty vapaan sivistystyön koulutusta vai ei.

Vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäjiä ovat kansalaisopistot, kansanopistot, kesäyliopistot, liikunnan koulutuskeskukset ja opintokeskukset, joilla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitämislupa ja joille sen nojalla myönnetään valtionosuutta.

3.1.2 A2. Onko oppilaitoksessanne annettu taiteen perusopetusta kalenterivuonna 2024?

Tässä kohdassa ilmoitetaan, onko oppilaitoksessa järjestetty taiteen perusopetusta vai ei. Kysymyksen

- a-kohta koskee niitä taiteen perusopetuksen järjestäjiä, joilla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä taiteen perusopetuksen järjestämislupa ja joille sen nojalla myönnetään valtionosuutta.
- b-kohta koskee niitä taiteen perusopetuksen järjestäjiä, joilla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä vapaan sivistystyön oppilaitoksen (esim. kansalaisopiston) ylläpitämislupa ja joille sen nojalla myönnetään valtionosuutta.
- c-kohta koskee niitä taiteen perusopetuksen järjestäjiä, jotka ovat tehneet kunnan kanssa sopimuksen taiteen perusopetuksen järjestämisestä, mutta joilla ei ole opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää lupaa ja joille ei näin ollen makseta valtionosuutta.

Oppilaitos voi vastata vain yhdessä kohdassa (a, b tai c), että oppilaitoksessa on annettu taiteen perusopetusta kalenterivuonna 2024. Toisin sanoen, jos koulutuksen järjestäjällä on sekä taiteen perusopetuksen oppilaitos (a-kohta) että vapaan sivistystyön oppilaitos (b-kohta), tiedot tulee ilmoittaa erikseen siten, että tiedot ilmoitetaan jokaisesta erikseen omalla käyttäjätunnuksella ja salasanalla (mukaan lukien vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perusopetuksen tiedot).

Jos koulutuksen järjestäjällä on sekä ministeriön myöntämä taiteen perusopetuksen järjestämislupa että sopimus muun kuin ministeriön myöntämän järjestämisluvan

mukaisen taiteen perusopetuksen järjestämiseen kunnan kanssa, näiden tiedot ilmoitetaan erikseen siten, että toisella vastaukserällä ilmoitetaan tiedot ministeriön myöntämän luvan nojalla järjestetystä taiteen perusopetuksesta ja toisella kerralla tiedot kunnan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla järjestetystä taiteen perusopetuksesta.

3.2 Vapaa sivistystyö

Tässä osiossa (kohdissa B-I) ilmoitetaan vuonna 2024 järjestetyn vapaan sivistystyön tiedot. Kysymykset kohdassa B näytetään vain opintokeskuksille. Jos vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjällä (koulutuksen järjestäjällä) on myös opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä taiteen perusopetuksen järjestämislupa tai sopimus taiteen perusopetuksen järjestämisestä kunnan kanssa, tämän luvan tai sopimuksen nojalla järjestettyjen koulutusten tietoja ei ilmoiteta samassa vastauksessa vapaan sivistystyön tietojen kanssa, ks. edellä olevat luvut ”Kuka tiedot antaa?” ja ”Miten tiedonkeruu toteutetaan?”

3.2.1 B1. Opintokeskusten opintokerhotoiminta vuonna 2024

Tämän kohdan täyttävät **vain opintokeskukset. Tämän kohdan lukuja ei merkitä muihin kohtiin.**

Kohdassa B1.1 ilmoitetaan opintokeskusten opintokerhojen lukumäärä, opintokerhojen opiskelijoiden bruttomäärä, josta eritellään naisten ja tyttöjen määrä, sekä opetustuntien lukumäärä. Lukuihin sisältyy kohdan B1.1.1 lukumäärät.

Kohdassa B1.1.1 ilmoitetaan maahanmuuttajille suunnattujen opintokerhojen lukumäärä, opiskelijoiden bruttomäärä, josta eritellään naisten ja tyttöjen määrä, sekä opetustunnit.

Brutto-opiskelijamäärään sama henkilö lasketaan opiskelijaksi jokaisesta opintokerhostaan. Opiskelija voi siten olla mukana opiskelijamäärässä useamman kerran kalenterivuoden aikana.

Maahanmuuttajalla tarkoitetaan ulkomailla syntynyttä henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen, mutta asuu Suomessa ja on saanut oleskeluoikeuden (Kotoutumisen sanasto: 1. laitos (TEM 2021:54)). Oppilaitoksen ei tarvitse varmistua siitä, että kaikki opiskelijat ovat maahanmuuttajia, vaan riittää, että opintokerhotoiminta on suunnattu tälle kohderyhmälle.

3.2.2 B2. Opintokeskusten kanssajärjestäjien määrä vuonna 2024

Tämän kohdan täyttävät **vain opintokeskukset.**

Kohdassa ilmoitetaan opintokeskuksen kanssajärjestäjien lukumäärä, josta eritellään itsenäisinä opintokerhoina toimineiden kanssajärjestäjien lukumäärä.

Kanssajärjestäjällä tarkoitetaan:

- järjestöä, joka saa opintokeskukselta taloudellista ja pedagogista tukea koulutuksen tai opintokerhotoiminnan järjestämiseen yhteistyössä opintokeskuksen kanssa, taikka
- itsenäistä opintokerhoa, joka saa opintokeskukselta taloudellista ja pedagogista tukea opintokerhotoiminnan järjestämiseen yhteistyössä opintokeskuksen kanssa.

Itsenäisellä opintokerholla tarkoitetaan yksityishenkilöistä koostuvaa opintokerhoa, jonka yhteyshenkilölle opintokeskus maksaa opintokerhotuen ja joka vastaa tukeen liittyvistä velvoitteista.

3.2.3 C1. Koulutusten lukumäärä

Kohdassa C1.1 ilmoitetaan vapaana sivistystyönä järjestettyjen koulutusten lukumäärä, josta eritellään maahanmuuttajille suunnattujen koulutusten lukumäärä ja taiteen perusopetuksena järjestettyjen koulutusten lukumäärä. Luku sisältää kohtien C1.1.1–C1.1.2 lukumäärät.

Kohdassa C1.1.1 eritellään kokonaiskoulutusmäärästä maahanmuuttajille suunnattujen koulutusten lukumäärä. Maahanmuuttajalla tarkoitetaan ulkomailla syntynyttä henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen, mutta asuu Suomessa ja on saanut oleskeluoikeuden (Kotoutumisen sanasto: 1. laitos (TEM 2021:54). Oppilaitoksen ei tarvitse varmistua siitä, että kaikki opiskelijat ovat maahanmuuttajia, vaan riittää, että koulutus on suunnattu tälle kohderyhmälle.

Kohdassa C1.1.2 eritellään kokonaiskoulutusmäärästä vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perusopetuksen koulutusten lukumäärä. Näitä tietoja ei kysytä myöhemmin taiteen perusopetuksen välilehdellä.

3.2.4 C2. Opiskelijoiden ja tyttöjen/naisten lukumäärä (brutto-opiskelijamäärä) vuonna 2024

Kohdassa C2.1 ilmoitetaan opiskelijoiden bruttolukumäärä vapaan sivistystyön koulutuksissa, mistä eritellään naisten ja tyttöjen määrä. Luvut sisältävät kohtien C2.1.1–C2.1.2 lukumäärät.

Brutto-opiskelijamäärällä tarkoitetaan sitä, että sama henkilö lasketaan opiskelijaksi jokaisesta suorittamastaan koulutuksesta. Opiskelija voi siten olla mukana

opiskelijamäärässä useamman kerran kalenterivuoden aikana. Esimerkiksi jos henkilö on opiskellut kahdessa koulutuksessa, opiskelijamääräksi merkitään 2.

Kohdassa C2.1.1. ilmoitetaan brutto-opiskelijamäärä maahanmuuttajille suunnatuissa koulutuksissa, mistä eritellään naisten ja tyttöjen määrä. Maahanmuuttajalla tarkoitetaan ulkomailla syntynyttä henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen, mutta asuu Suomessa ja on saanut oleskeluoikeuden (Kotoutumisen sanasto: 1. laitos (TEM 2021:54). Oppilaitoksen ei tarvitse varmistua siitä, että kaikki opiskelijat ovat maahanmuuttajia, vaan riittää, että koulutus on suunnattu tälle kohderyhmälle.

Kohdassa C2.1.2 ilmoitetaan brutto-opiskelijamäärä vapaana sivistystyönä järjestetyissä taiteen perusopetuksen koulutuksissa, mistä eritellään naisten ja tyttöjen määrä. Näitä tietoja ei kysytä myöhemmin taiteen perusopetuksen välilehdellä.

3.2.5 C3. Opiskelijoiden ja tyttöjen/naisten lukumäärä (netto-opiskelijamäärä) vuonna 2024

Kohdassa C3.1 ilmoitetaan opiskelijoiden nettolukumäärä vapaan sivistystyön koulutuksissa, mistä eritellään naisten ja tyttöjen määrä. Luvut sisältävät kohdan C3.1.1 lukumäärät.

Kohdan C3.1 lukuihin sisällytetään myös vapaana sivistystyönä järjestetty taiteen perusopetus. Taiteen perusopetuksen netto-opiskelijamäärät ilmoitetaan tarkemmalla jaottelulla taiteen perusopetuksen välilehdellä kohdassa J.

Netto-opiskelijamäärällä tarkoitetaan sitä, että sama henkilö lasketaan opiskelijaksi yhdessä oppilaitoksessa vain kerran, vaikka hän kalenterivuoden aikana osallistuisi useampaan koulutukseen kyseisessä oppilaitoksessa. Kohtaan C3.1 sisällytettävä taiteen perusopetuksen netto-opiskelijamäärä voidaan kuitenkin laskea samalla tavalla kuin kohdassa J.

Kohdassa C3.1.1. ilmoitetaan opiskelijamäärä maahanmuuttajille suunnatuissa koulutuksissa, mistä eritellään naisten ja tyttöjen määrä. Maahanmuuttajalla tarkoitetaan ulkomailla syntynyttä henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen, mutta asuu Suomessa ja on saanut oleskeluoikeuden (Kotoutumisen sanasto: 1. laitos (TEM 2021:54). Oppilaitoksen ei tarvitse varmistua siitä, että kaikki opiskelijat ovat maahanmuuttajia, vaan riittää, että koulutus on suunnattu tälle kohderyhmälle.

Netto-opiskelijamäärä ei voi olla suurempi kuin brutto-opiskelijamäärä.

3.2.6 D. Vapaan sivistystyön koulutusten lukumäärä, opiskelijamäärä ja opettajien antamat opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön mukaan vuonna 2024

Kohdissa D1.1-D1.3 ilmoitetaan koulutukset, opiskelijamäärät ja opettajien antamat opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön tai tavoitteen mukaan. Kutakin koulutusta koskevat tiedot sijoitetaan ainoastaan yhteen sisältöluokkaan.

Kohdassa D1.1 ilmoitetaan vapaan sivistystyön koulutusten lukumäärä (kohdasta C1.1) pääasiallisen sisällön mukaan. Lukuihin sisällytetään vapaana sivistystyönä järjestetty taiteen perusopetus (kohdasta C1.1.2.). Näitä tietoja ei kysytä myöhemmin taiteen perusopetuksen välilehdellä.

Kohdassa D1.2 ilmoitetaan vapaan sivistystyön koulutusten opiskelijamäärä (brutto-opiskelijamäärä kohdasta C2.1) pääasiallisen sisällön mukaan. Lukuihin sisällytetään vapaana sivistystyönä järjestetty taiteen perusopetus (kohdasta C2.1.2). Taiteen perusopetuksen bruttolukumäärät ilmoitetaan tarkemmalla jaottelulla taiteen perusopetuksen välilehdellä kohdassa K.

Brutto-opiskelijamäärä tarkoittaa, että sama henkilö lasketaan opiskelijaksi jokaisesta suorittamastaan koulutuksesta. Esimerkiksi jos henkilö on opiskellut kahdessa koulutuksessa, joiden pääasiallisen sisältö on sama, opiskelijamääräksi (kyseiselle riville) merkitään 2.

Kohdassa D1.3 ilmoitetaan vapaassa sivistystyössä opettajien antamat opetustunnit (kohdassa C1.1 ilmoitetuista koulutuksista). Kunkin koulutuksen kaikki toteutetut tunnit sijoitetaan yhteen sisältöluokkaan. Lukuihin sisällytetään vapaana sivistystyönä järjestetty taiteen perusopetus (tunnit kohdassa C1.1.2 ilmoitetuista koulutuksista). Taiteen perusopetuksen opetustuntimäärät ilmoitetaan tarkemmalla jaottelulla taiteen perusopetuksen välilehdellä kohdassa K.

3.2.7 E. Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen netto-opiskelijamäärä opiskelijan iän mukaan vuonna 2024

Kohdassa E ilmoitetaan vapaan sivistystyön koulutuksiin osallistuneiden opiskelijoiden määrä (kohdasta C3.1) iän mukaan vuoden 2024 lopussa. Lukuihin sisällytetään vapaana sivistystyönä järjestetty taiteen perusopetus. Taiteen perusopetuksen opiskelijoiden tiedot ilmoitetaan tarkemmalla jaottelulla taiteen perusopetuksen välilehdellä kohdassa L.

3.2.8 F. Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen netto-opiskelijamäärä opiskelijan äidinkielen mukaan vuonna 2024

Kohdassa F ilmoitetaan vapaan sivistystyön koulutuksiin osallistuneiden opiskelijoiden määrä (kohdasta C3.1) äidinkielen mukaan. Lukuihin sisällytetään vapaana sivistystyönä järjestetty taiteen perusopetus. Taiteen perusopetuksen opiskelijoiden tiedot ilmoitetaan tarkemmalla jaottelulla taiteen perusopetuksen välilehdellä kohdassa M.

3.2.9 G. Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen netto-opiskelijamäärä opiskelijan koulutustaustan mukaan vuonna 2024

Kohdassa G ilmoitetaan vapaan sivistystyön koulutuksiin osallistuneiden opiskelijoiden määrä (kohdasta C3.1) koulutusasteeltaan korkeimman suoritetun tutkinnon mukaan. Lukuihin sisällytetään vapaana sivistystyönä järjestetty taiteen perusopetus. Näitä tietoja ei kysytä myöhemmin taiteen perusopetuksen välilehdellä. Maahanmuuttaja, jolla ei ole aiemmin suoritettua tutkintoa, merkitään luokkaan Perusaste tai vähemmän (kansakoulu, peruskoulu).

3.2.10 H. Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen netto-opiskelijamäärä opiskelijan pääasiallisen toiminnan mukaan vuonna 2024

Kohdassa H ilmoitetaan vapaan sivistystyön koulutuksiin osallistuneiden opiskelijoiden määrä (kohdasta C3.1) pääasiallisen toiminnan mukaan. Lukuihin sisällytetään vapaana sivistystyönä järjestetty taiteen perusopetus. Näitä tietoja ei kysytä myöhemmin taiteen perusopetuksen välilehdellä.

Tieto ilmoitetaan koulutukseen ilmoittautumisajankohdan mukaan. Jos opiskelijan pääasiallinen toiminta muuttuu koulutuksen aikana (esimerkiksi opiskelijasta työlliseksi) oppilaitokselle aiemmin ilmoitettua tietoa ei tarvitse päivittää.

Alle kouluikäiset lapset ilmoitetaan ryhmässä Muu. Oppivelvolliset (peruskoulu ja toinen aste) ilmoitetaan kohdassa Oppilaat/opiskelijat.

3.2.11 I. Vapaana sivistystyönä järjestettyjen koulutusten ja opetustuntien lukumäärä sekä netto-opiskelijamäärä kunnan mukaan vuonna 2024

Kohdassa I ilmoitetaan vapaana sivistystyönä järjestettyjen koulutusten tiedot kunnittain. Kohtiin I1.0-I1.3 lasketaan mukaan myös vapaana sivistystyönä järjestetty

taiteen perusopetus. Näitä kuntakohtaisia tietoja ei kysytä myöhemmin taiteen perusopetuksen välilehdellä.

Kohdassa I1.0 ilmoitetaan, kuinka monessa kunnassa oppilaitos järjesti vapaan sivistystyön koulutusta. Kohdissa I1.1-I1.3 ilmoitetaan kuntakohtaiset tiedot sen mukaan, missä kunnassa koulutus järjestettiin. Verkkokoulutus kirjataan siihen kuntaan, joka on oppilaitoksen sijaintipaikkakunta ylläpitämisluvassa. Hybridi- ja monimuotokoulutus kirjataan siihen kuntaan, jossa lähiopetus pidettiin.

Kohdassa I1.1. ilmoitetaan kuntakohtainen tieto vapaana sivistystyönä järjestettyjen koulutusten lukumäärästä (kohdasta C1.1).

Kohdassa I1.2 ilmoitetaan kuntakohtainen tieto kohdassa I1.1 ilmoitettujen koulutusten netto-opiskelijamäärästä (kohdasta C3.1).

Kohdassa I1.3 ilmoitetaan kuntakohtainen tieto opettajien antamista opetustunneista (kohdasta D1.3) kohdassa I1.1 ilmoitetuissa koulutuksissa.

3.3 Taiteen perusopetus

Tässä osiossa (kohdissa J-R) ilmoitetaan vuonna 2024 järjestetyn taiteen perusopetuksen tiedot sen mukaan, millä perusteella oppilaitos ilmoitti järjestäneensä taiteen perusopetusta kohdassa A2 (vaihtoehdot a-c).

Jos vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjällä on myös opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä taiteen perusopetuksen järjestämislupa tai sopimus taiteen perusopetuksen järjestämisestä kunnan kanssa, tämän luvan tai sopimuksen nojalla järjestetyn taiteen perusopetuksen tiedot ilmoitetaan eri vastauskerralla kuin vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perusopetuksen tiedot, ks. ohjeen alussa olevat luvut ”Kuka tiedot antaa?” ja ”Miten tiedonkeruu toteutetaan?”.

Mikäli koulutuksen järjestäjällä on sekä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä taiteen perusopetuksen järjestämislupa että sopimus muun kuin ministeriön myöntämän järjestämisluvan mukaisen taiteen perusopetuksen järjestämisestä kunnan kanssa, nämä tiedot ilmoitetaan eri vastauskerroilla.

3.3.1 J. Oppilaiden ja tyttöjen/naisten lukumäärä (nettomäärä)

Kohdassa J1.0.1 ilmoitetaan oppilaiden nettomäärä taiteen perusopetuksessa, mistä eritellään tyttöjen ja naisten määrä. Kaikki oppilaitokset ilmoittavat netto-oppilasmäärät tilastointipäivän 20.9. mukaan. Lisäksi vapaan sivistystyön oppilaitokset ilmoittavat

vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perusopetuksen oppilasmäärät (kohdasta C3.1) koko kalenterivuodelta kohdassa J2.0.2.

Taiteen perusopetuksessa netto-oppilasmäärällä tarkoitetaan sitä, että sama henkilö lasketaan oppilaaksi yhdessä oppilaitoksessa vain kerran oppimäärän laajuuden (yleinen/laaja) mukaan, vaikka hän kalenterivuoden aikana osallistuisi useampaan saman laajuuden oppimäärän koulutukseen kyseisessä oppilaitoksessa.

Nettomäärät ilmoitetaan yleisen ja laajan oppimäärän mukaan. Jos henkilö on esimerkiksi opiskellut kahdessa tai useammassa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän koulutuksessa, niin riville J1.1 merkitään 1. Jos oppilas opiskelee oppilaitoksessa yhtä aikaa sekä yleistä että laajaa oppimäärää, merkitään hänet molemmille riveille J1.1-J1.2.

Yleisen ja laajan oppimäärän nettolukujen yhteissumma ilmoitetaan rivillä J1.3. Tästä kokonaismäärästä ei tarvitse karsia oppilaiden päällekkäisyyksiä, jotka aiheutuvat siitä, että oppilas on osallistunut sekä yleisen että laajan oppimäärän opetukseen.

3.3.2 K. Taiteen perusopetuksen opettajien antamat opetustunnit ja oppilaiden määrät opetuksen pääasiallisen sisällön tai tavoitteen mukaan vuonna 2024

Kohdassa K ilmoitetaan taiteen perusopetuksen yleisen ja laajan oppimäärän oppilasmäärät ja opettajien antamat opetustunnit opetuksen pääasiallisen sisällön tai tavoitteen mukaan. Jos oppilas on opiskellut esimerkiksi sekä musiikkia että teatteritaidetta, niin hänet merkitään molempiin sisältöihin. Kutakin koulutusta koskevat opetustunnit sijoitetaan yhteen sisältöluokkaan.

Kohdissa K1.1-K1.4 kaikki oppilaitokset ilmoittavat opetustunnit koko kalenterivuodelta ja oppilaiden lukumäärät tilastointipäivältä 20.9. Vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perusopetuksen osalta kohdissa K1.1-K1.2 ilmoitetaan taiteen perusopetuksen tuntien osuus kohdan D1.3 luvuista.

Lisäksi kohdissa K1.5-K1.6 vapaan sivistystyön oppilaitokset ilmoittavat vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perusopetuksen oppilaiden lukumäärät koko kalenterivuodelta (ns. brutto-opiskelijamäärä kohdasta C2.1.2).

Taiteen perusopetuksen välilehdellä osa sisältöluokituksista on nimetty eri tavalla kuin vapaan sivistystyön välilehdellä ja sisältöluokituksessa 2023. Niiden koodi on kuitenkin sama (ks. alla oleva taulukko).

Koodi	Nimi vapaan sivistystyön välilehdellä	Nimi taiteen perusopetuksen välilehdellä
0211C	Muut audiovisuaaliset tekniikat ja media (taiteen perusopetus, mediataiteet)	Mediataiteet
0213	Kuvataiteet (taiteen perusopetus, kuvataide)	Kuvataide
0214	Käsityöalat (taiteen perusopetus, käsityö)	Käsityö
0215	Musiikki (vain taiteen perusopetus)	Musiikki
0215D	Teatteri ja esittävä sanataide (taiteen perusopetus, teatteritaide)	Teatteritaide
0215E	Tanssi	Tanssi
0215F	Sirkus (taiteen perusopetus, sirkustaide)	Sirkustaide
0232A	Kirjallisuus ja kielitiede (taiteen perusopetus, sanataide)	Sanataide
0731	Arkkitehtuuri ja kaupunkisuunnittelu (taiteen perusopetus, arkkitehtuuri)	Arkkitehtuuri

3.3.3 L. Taiteen perusopetuksena järjestetyn koulutuksen netto-oppilasmäärä oppilaan iän mukaan vuonna 2024

Kohdassa L ilmoitetaan taiteen perusopetukseen osallistuneiden oppilaiden määrä (riviltä J1.3) ikäryhmittäin tilastointipäivältä 20.9. Lisäksi vapaan sivistystyön oppilaitokset ilmoittavat vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perusopetuksen oppilaiden määrän ikäryhmittäin koko kalenterivuodelta (taiteen perusopetuksen osuus kohdasta E).

3.3.4 M. Taiteen perusopetuksena järjestetyn koulutuksen netto-oppilasmäärä oppilaan äidinkielen mukaan vuonna 2024

Kohdassa M ilmoitetaan taiteen perusopetukseen osallistuneiden oppilaiden määrä (riviltä J1.3) äidinkielen mukaan tilastointipäivältä 20.9. Lisäksi vapaan sivistystyön oppilaitokset ilmoittavat vapaana sivistystyönä järjestetyn taiteen perusopetuksen oppilaiden määrän äidinkielen mukaan koko kalenterivuodelta (taiteen perusopetuksen osuus kohdasta F).

3.3.5 N. Taiteen perusopetuksena järjestetyn koulutuksen määrä 20.9. kunnan ja koulutuksen sisällön mukaan vuonna 2024

Kohdassa N ilmoitetaan taiteen perusopetuksena järjestettyjen koulutusten tiedot kunnittain.

Kohdassa N1.0 ilmoitetaan, kuinka monessa kunnassa oppilaitos järjesti taiteen perusopetusta tilastointipäivänä 20.9.

Kohdissa N1.1.1-N1.1.9 ilmoitetaan taiteen perusopetuksena järjestettyjen koulutusten kuntakohtainen oppilasmäärä (riviltä J1.3) koulutuksen sisällön mukaan tilastointipäivänä 20.9. Tiedot ilmoitetaan sen mukaan, missä kunnassa koulutus järjestettiin. Verkkokoulutus kirjataan siihen kuntaan, joka on oppilaitoksen sijaintipaikkakunta järjestämisluvassa tai kunnan kanssa tehdyssä sopimuksessa. Hybridi- ja monimuotokoulutus kirjataan siihen kuntaan, jossa lähiopetus pidettiin.

3.3.6 O. Taiteen perusopetuksena järjestettyjen koulutusten maksuhojennuskäytännöt 20.9. vuonna 2024

Kohdassa O ilmoitetaan taiteen perusopetuksen maksuhojennuskäytäntöjen piirissä olleiden oppilaiden määrä tilastointipäivänä 20.9.

Vapaaoppilaspaikalla tarkoitetaan oppilaan mahdollisuutta osallistua taiteen perusopetuksen opetukseen maksutta.

Muulla maksuhojennuksella tarkoitetaan esimerkiksi sisar- tai perhealennusta.

3.3.7 P. Taiteen perusopetuksessa annettu etäopetus vuonna 2024

Kohdassa P ilmoitetaan taiteen perusopetuksessa opettajien antamien etäopetustuntien määrä (kohdista K1.1-K1.2) kalenterivuodelta.

Lisäksi ilmoitetaan etäopetukseen osallistuneiden oppilaiden määrä (riviltä J1.3) tilastointipäivänä 20.9. Lukuun sisällytetään taiteen perusopetuksessa kirjoilla olleiden oppilaiden määrä riippumatta siitä, ovatko he olleet tilastointipäivänä 20.9. estyneitä osallistumaan opetukseen.

3.3.8 Q. Taiteen perusopetuksena järjestettyjen koulutusten yksilöllistetyt opetussuunnitelmat 20.9. vuonna 2024

Kohdassa Q ilmoitetaan yksilöllistettyjen opetussuunnitelmien määrä taiteen perusopetuksessa tilastointipäivänä 20.9.

Yksilöllistetyllä opetussuunnitelmalla tarkoitetaan niitä opetussuunnitelmassa kuvattuja menettelytapoja, joiden avulla voidaan taiteen perusopetuksen oppimäärää tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppilaalle laaditaan tällöin esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan.

3.3.9 R. Taiteen perusopetusta tukeva toiminta vuonna 2024

Taiteen perusopetuksen oppilaitokset voivat järjestää muuta taidekasvatukseen liittyvää toimintaa, joka ei ole opetussuunnitelmaperusteista taiteen perusopetusta. Esimerkiksi kurssimuotoinen avoin opetus, joka ei ole opetussuunnitelmaperusteista taiteen perusopetusta ja josta voidaan periä osallistumismaksuja, on taiteen perusopetusta tukevaa toimintaa. Tällainen toiminta voi sisältää esimerkiksi:

- Kerhot – Esimerkiksi koulun jälkeen järjestettävät taidekerhot, joissa lapset ja nuoret voivat harrastaa taidetta ilman muodollista opetussuunnitelmaa
- Leirit – Kesä- ja talvileirit, joissa syvennytään eri taiteenaloihin, mutta ei opetussuunnitelman mukaisesti
- Lyhytkurssit – Avoimet taidekurssit eri-ikäisille osallistujille, kuten maalaus-, draama- tai musiikkikurssit
- Työpajat – Yksittäiset tapahtumat, joissa kokeillaan taidetta käytännönläheisesti
- Näyttelyt ja esitykset – Oppilaiden tai yhteisöjen taidetöiden esille tuonti ilman että se liittyy suoraan opetussuunnitelmaan

Kohdassa R ilmoitetaan muu taiteen edistämiseen liittyvä toiminta, joka ei ole opetussuunnitelmaperusteista taiteen perusopetusta. Kysymykseen vastaavat oppilaitokset, jotka ovat kohdassa A2 vastanneet järjestäneensä taiteen perusopetusta a- tai c-vaihtoehdon mukaan. Kysymystä ei näytetä ministeriön myöntämän ylläpitämisluvan nojalla taiteen perusopetusta järjestäneille vapaan sivistystyön oppilaitoksille.

Kohdassa R1.1 ilmoitetaan taiteen perusopetusta tukevan toiminnan opettajien antamat opetustunnit tässä oppilaitoksessa koko kalenterivuodelta.

Kohdassa R1.2 ilmoitetaan taiteen perusopetusta tukevan opetustoiminnan oppilaiden määrä tilastointipäivänä 20.9.